

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
регистрационен индекс	Дата
ММ - 6380	07-07-202

ДО
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРИ

от Радина Василева Хаджикирева – кандидат за заемане на длъжността
„Административен ръководител – Председател на Районен съд – Първомай“

Относно: Поставени въпроси от г-жа Биляна Гяурова-Вегертседер –
Директор на Български институт за правни инициативи

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,
УВАЖАЕМА Г-ЖО ГЯУРОВА-ВЕГЕРТСЕДЕР,

Във връзка с поставените въпроси изразявам следното становище:

1. Какво е Вашето мнение за течащата в публичното пространство дискусия за промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в този процес?

Считам, че по отношение промените в Конституцията на Република България следва да се подходи изключително внимателно и след извършване на задълбочен анализ относно въздействието им върху обществените отношения.

ЗСВ предвижда механизъм за предоставяне на становища от общите събрания на съдилищата на Министерски съвет и Народното събрание по законопроекти, които се отнасят до дейността на конкретния орган на съдебната власт (чл. 79, ал. 2, т. 7 ЗСВ, чл. 85, ал. 2, т. 5 ЗСВ и др.). По този регламентиран в закона начин магистратите ще имат възможност да изразят мнението си при представяне на проект за изменение на Конституцията.

2. Т. нар. „реформа на съдебната карта“ е в застой. Считате ли, че при евентуално нейно възстановяване, като част от нея може да бъде приложена концепцията за общностния съд?

Моето становище е, че безспорно концепцията за общностния съд е добра и би допринесла за разрешаването на казуси от областта на наказателното, семейното и имущественото право, но тя не би могла да бъде

приложена като част от „реформата на съдебната карта“. Последната има за цел справяне с неравномерната натовареност и е насочена към повишаване качеството и ефективността на правораздавателната дейност при запазване и подобряване на достъпа на гражданите до правосъдие. Прилагането на концепцията за общностния съд безспорно изисква извършването на съответни законодателни изменения, като в тази връзка следва на първо място да се обсъди дали е подходяща за националната ни правна система. Поради това и предвид зададените цели на реформата на съдебната карта, смятам, че идеята за общностния съд не би могла да бъде реализирана като част от нея.

3. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати?

Считам, че измерването на натовареността чрез ЕИСС ще създаде по-обективна представа за натовареността на органите на съдебната власт и отделните магистрати. При тези данни ще могат да се предприемат действия за уеднаквяването ѝ чрез закриване на щатове в ниско натоварените органи и разкриването им във високо натоварените съдилища. Също така намирам, че централизираното разпределение на заповедните производства ще допринесе за постигане на по-равномерна натовареност.

4. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса – смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т. нар. „трима големи“?

Моето мнение е, че следва да бъде намалена разликата във възнагражденията между инстанциите. Въпреки това считам, че трябва да има такава разлика, за да е налице стимул за кариерно израстване. Според мен би могло да се предвиди в закона възнаграждението на всяко едно ниво да се определя като процент от нормативно определена база. По този начин ще се осигури регулярното увеличение на възнагражденията и ще се препятства нарастването на разликата между отделните нива при всяко едно актуализиране.

5. Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Считам, че беше необходимо въвеждането на унифицирана информационна система за съдилищата. Същата обединява всички използвани досега от съдилищата информационни системи. В тази връзка ЕИСС изпълнява функциите на деловодна система, посредством нея се извършва разпределението на делата и се измерва натовареността. Отделно от това, позволява осъществяването на връзки с други външни системи като например: Национална база данни „Население“, а отскоро и с Единната електронна система за правна помощ. Действително при внедряването ѝ бяха констатирани някои недостатъци при функционирането ѝ, но в процеса на работа голяма част от тях бяха отстранени. Следва да се отбележи, че се полагат усилия за непрекъснатото ѝ надграждане и усъвършенстване. Моето мнение е, че трябва да продължим да работим с ЕИСС, като при констатиране на недостатъци ще следва да се предприемат мерки за актуализирането ѝ. Поради това считам, че към момента ЕИСС подпомага ефективното осъществяване на правораздавателната дейност.

6. СК на ВСС прие Концепция за въвеждане на задължителна медиация по някои видове дела. Смятате ли, че подобно предложение би спомогнало за утвърждаването на медиацията като алтернативен способ за разрешаване на спорове?

По мое мнение въвеждането на задължителната медиация по някои видове дела би спомогнало за намаляване натовареността на първоинстанционните съдилища. Отделно от това, по този начин ще се постигне и по-бързо приключване на съдебните производства. Считам, че медиацията би била полезна и за гражданите, доколкото ще способства за безконфликтното разрешаване на възникналите правни спорове по взаимно съгласие. Разбира се, това би могло да се осъществи единствено чрез съответните законодателни изменения в ГПК и Закона за медиацията.

7. На стр. 12 от концепцията си сте записали, че „следва да се осъществява и комуникация с неправителствени организации в сферата на правораздаването“. Какви са Вашите виждания за тази комуникация?

Искам да отбележа, че тази комуникация следва да се осъществява при спазване на принципа за независимост на съдебната власт. Не бих могла да бъде изчерпателна, тъй като неправителствените организации в сферата на правосъдието са ангажирани с множество дейности, но е допустимо да се осъществява взаимодействие по повод производствата по ЗЗДН, като съгласно чл. 5, ал. 1, т. 5 и т. 6 ЗЗДН извършителите и жертвите на домашно насилие се насочват към програми, организирани от съответните организации. Също така неправителствените организации могат да оказват съдействие при снабдяване с международни социални доклади, необходими в

производства по СК. Разбира се, налице са и други области, в които може да се осъществява комуникация с цел повишаване качеството и ефективността на правораздавателната дейност.

С уважение:

/Радина Хаджикирева/